

Zameranie a cieľ kontraktu: Kontrakt nadväzuje na doterajšiu činnosť ÚĽUV v zmysle zákona SNR č. 4/1958 Zb. z. § 6 písm. c) a f). Vychádza z výskumno-dokumentačnej, výrobnnej, výchovnej a vzdelávacej činnosti, ktorú od počiatkov dopĺňovala publikačná činnosť. Cieľom je poskytnúť záujemcom o tradičné remeselné techniky a výrobky publikácie s informačným, študijným, vzdelávacím a propagačným zameraním, ako aj komunikačný prostriedok v podobe odborného-popularizačného periodika.

Spôsob realizácie činnosti: Výkon činnosti je zabezpečovaný celoročne prostredníctvom štyroch projektov:

- Časopis Remeslo – umenie – dizajn
- Edičný rad Škola tradičnej výroby a remesiel
- Edičný rad Tradícia dnes
- Edičný rad Osobnosti

Organizácia štvrťročne vydáva časopis Remeslo umenie dizajn. V edícii Škola tradičnej výroby a remesiel vydáva praktické príručky, ktorých obsahom sú návody na zvládnutie základných techník ľudovej umeleckej výroby. V rámci edícií Tradícia dnes a Osobnosti organizácia venuje pozornosť spracovávaniu a sprístupneniu teoretických, praktických, historických, výtvarných a ďalších aspektov ľudovej umeleckej výroby a významných osobností, ktoré jej súčasnú podobu ovplyvnili.

Miesto realizácie: GR ÚĽUV Bratislava

Zodpovedný pracovník: PhDr. Zora Valentová

Štruktúra aktivít	1. Remeslo umenie dizajn	- časopis
	2. Škola tradičnej výroby a remesiel	- edícia
	3. Tradícia dnes	- edícia
	4. Osobnosti	- edícia

1. Remeslo – Umenie – Dizajn - časopis

Etnografický, umeleckohistorický a dizajnerský časopis o tradičných remeslách a ich využívaní v súčasnosti. Rozsah: 56 strán. Periodicita: 4 čísla za rok.

Časopis je určený ľudovoumeleckým výrobcami, remeselníkmi, výtvarníkmi, dizajnéromi, pedagógmi umeleckých škôl a kurzov a lektormi tradičných remesiel.

V desiatom ročníku časopisu bude ÚĽUV ako vydavateľ pokračovať vo zvolenej koncepcii, ktorá zapadá do priestoru tradičných remesiel a výrob na jednej strane a dizajnu ovplyvneného remeslom na strane druhej. Cieľom je na informačno-vzdelávacej základni vzájomne zblížovať problematiku z uvedeného záujmového a profesionálneho spektra.

V roku 2009 budú vydané 4 čísla časopisu.

2. Škola tradičnej výroby a remesiel - edícia

Edícia vo forme praktických príručiek spracováva formou názorných návodov rôzne techniky tradičnej výroby. Cieľom edície je poskytnúť záujemcom o osvojenie si tradičných techník ľudovej výroby a remesiel návod ako postupovať, resp. uviesť ich do základov jednotlivých výrob. Príručky možno použiť ako na samostatné štúdium, tak aj pri kurzoch.

Koncepcia príručiek:

- etnograficko-historická časť – vývojové štádiá a regionálne špecifiká príslušnej techniky, pôvodná funkcia výrobkov, výskyt a rozšírenie,
- technologický postup, opis nástrojov a pracovných pomôcok, postup pracovných úkonov,
- možnosti súčasného uplatnenia,
- starostlivosť o výrobok a jeho údržba,
- obrazová časť dopĺňajúca text.

V roku 2009 je plánovaný ako 18. publikácia tejto edície titul *Juraj Zajonc: Tkanie ripsu a kepru*.

3. Tradícia dnes - edícia

a) Publikácia *Fujara* od etnomuzikológa a organológa Oskára Elscheka, špecialistu na ľudové hudobné nástroje, sa zameria na výtvarnú stránku fujary, slovenského ľudového hudobného nástroja, ktorý bol v roku 2005 zapísaný do zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO. Kniha bude spolu s cudzojazyčným resumé dôstojným informačným zdrojom a prezentačným prostriedkom zodpovedajúcim miestu tohto hudobného nástroja vo svetovom kultúrnom dedičstve.

b) Publikácia *Hontianska čipka* od autorky Ivety Žlnkovej vyberie z technologicky bohatej a motivicky pestrej tradičnej slovenskej čipky vzory čipiek z regiónu Hontu, ktoré sa vyznačujú vlastnými špecifickými znakmi. Hontianska čipka patrí medzi zanikajúce techniky, ktoré v súčasnosti ovláda už len minimálny počet čipkárok. Publikácia zachytením vzorov a rozkreslením postupov pletenia prispeje k jej zachovaniu a aktívnemu rozvoju v obci súčasných tvorcov.

c) Tradičná výšivka na Slovensku patrí z hľadiska techník, motiviky, farebnosti a kompozície medzi najrozvinutejšie v európskej oblasti, pričom posledný vydaný titul (na trhu nedostupný) vyšiel v roku 1985. V spolupráci s Ústavom etnológie SAV sa bude ÚĽUV podieľať na príprave a vydaní publikácie *Výšivka na Slovensku* v autorstve vedeckej pracovníčky ústavu a etnografky Olgy Danglovej.

d) V edícii vyjde príloha k príručke *Anne Äyväri: Marketing remeselníckeho podniku*. Nadväzuje na titul vydaný v roku 2008, ktorý dopĺňa aktuálnymi predpismi pri uplatnení sa remeselníkov na slovenskom trhu. Kniha i príloha sú zamerané špeciálne na okruh a problematiku drobných remeselníkov.

4. Osobnosti - edícia

V nadväznosti na publikácie vydané v ÚĽUV-e v dávnejšej minulosti, venované nestorom a majstrom ľudovej umeleckej výroby, a v súvislosti s generačnou výmenou výrobcov má ÚĽUV zámer v edícii Osobnosti vydať profily najvýraznejších osobností ľudovej umeleckej výroby a remesiel. Príkladom všestranného majstra ľudovej umeleckej výroby s tradičným sortimentom, vysoko uznávaného medzi ľudovoumeleckými výrobcami, je *Jozef Lenhart*. Vo veku 88 rokov je zaznamenanie jeho skúseností nanajvýš aktuálne a súčasne reprezentuje tradičnú výrobu v jej pôvodnom výraze. Autor zostaví publikáciu z vlastnej tvorby J. Lenharta, z jeho bohatej zbierky tradičných výrobkov, ktorými sa inšpiroval, a z osobných výpovedí majstra.